

Judikatūras krājums

TIESAS RĪKOJUMS (desmitā palāta)

2022. gada 24. jūnijā *

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Tiesas Reglamenta 99. pants – Savienības pilsonība – LESD 20. un 21. pants – Tiesības brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā – Dalībvalsts, kurā bērns ir piedzimis, izsniegta dzimšanas apliecība, kurā šim bērnam ir norādītas divas mātes – Vienas no šīm divām mātēm izcelsmes dalībvalsts atteikums šo dzimšanas apliecību reģistrēt valsts civilstāvokļa aktu reģistrā – Minētā akta reģistrēšana, kas ir nosacījums identitāti apliecināšanai – Šīs izcelsmes dalībvalsts tiesiskais regulējums, kurā nav atzīti viena dzimuma vecāki

Lietā C-2/21

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko ar 2020. gada 9. decembra lēmumu pieņēmusi *Wojewódzki Sąd Administracyjny w Krakowie* (Vojevodistes administratīvā tiesa Krakovā, Polija) un kas Tiesā iesniegts 2021. gada 4. janvārī, lietā

Rzecznik Praw Obywatelskich,

piedaloties:

K.S.,

S.V.D.,

Prokurator Prokuratury Okręgowej w Krakowie M. C.,

Prokuratura Krajowa,

Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego w Krakowie,

TIESA (desmitā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs I. Jarukaitis [*I. Jarukaitis*], tiesneši M. Ilešičs [*M. Ilešič*] (referents) un D. Gracijs [*D. Gracijas*],

ģenerālvokāte: J. Kokote [*J. Kokott*],

sekretārs: A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

* Tiesvedības valoda – poļu.

nemot vērā pēc ģenerālvokāta uzklausišanas pieņemto lēmumu lietu izlemt, izdodot motivētu rīkojumu saskaņā ar Tiesas Reglamenta 99. pantu,

izdod šo rīkojumu.

Rīkojums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par LESD 20. panta 2. punkta a) apakšpunkta un 21. panta 1. punkta, kā arī Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (turpmāk tekstā – “Harta”) 7. panta, 21. panta 1. punkta un 24. panta 2. punkta interpretāciju.
- 2 Šis lūgums ir iesniegts saistībā ar strīdu starp *Rzecznik Praw Obywatelskich* (valsts ombuds, Polija) un *Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego w Krakowie* (Krakovas civilstāvokļa aktu reģistrācijas biroja vadītājs, Polija; turpmāk tekstā – “civilstāvokļa aktu reģistra biroja vadītājs”) par šā pēdējā atteikumu ierakstīt Polijas civilstāvokļa aktu reģistrā K.S. un viņas laulātās S.V.D. meitas dzimšanas apliecību, ko izsniegušas Spānijas iestādes.

Atbilstošās tiesību normas

Starptautiskās tiesības

- 3 Bērnu tiesību konvencijas, ko Apvienoto Nāciju Ģenerālā asambleja pieņēmusi 1989. gada 20. novembrī (*Recueil des traités des Nations unies*, 1577. sēj., 3. lpp.), 2. pantā ir noteikts:
  - “1. Dalībvalstis respektē un nodrošina visas šajā konvencijā paredzētās tiesības ikvienam bērnam, uz kuru attiecas to jurisdikcija, bez jebkādas diskriminācijas un neatkarīgi no bērna, viņa vecāku vai aizbildņu rases, ādas krāsas, dzimuma, valodas, reliģiskās piederības, politiskās vai citas pārliecības, nacionālās, etniskās vai sociālās izcelsmes, mantiskā stāvokļa, veselības stāvokļa un dzimšanas apstākļiem vai jebkādiem citiem apstākļiem.
  2. Dalībvalstis veic visus nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka ikviens bērns ir pasargāts no jebkādas diskriminācijas vai sodiem savu vecāku, aizbildņu vai ģimenes locekļu statusa, darbības, pausto uzskatu vai pārliecības dēļ.”
- 4 Šīs konvencijas 7. pantā ir paredzēts:
  - “1. Ikvienu bērnu reģistrē tūlīt pēc dzimšanas, un viņam kopš piedzimšanas brīža ir tiesības uz vārdu, tiesības iegūt pilsonību, kā arī, ciktāl iespējams, tiesības zināt savus vecākus un būt viņu aizgādībā.
  2. Dalībvalstis nodrošina šo tiesību īstenošanu saskaņā ar saviem tiesību aktiem un saistībām, ko tām uzliek attiecīgi starptautiski dokumenti šajā jomā, jo īpaši tad, ja citādi bērns varētu kļūt par bezvalstnieku.”

Savienības tiesības

LESD

5 LESD 20. pantā ir paredzēts:

“1. Ar šo ir izveidota Savienības pilsonība. Ikvienu personu, kam ir kādas dalībvalsts pilsonība, ir Savienības pilsonis. Savienības pilsonība papildina, nevis aizstāj valsts pilsonību.

2. Savienības pilsoņiem ir ar Līgumiem piešķirtās tiesības un ar tiem uzliktie pienākumi. Tiem, cita starpā, ir:

a) tiesības brīvi pārvietoties un dzīvot dalībvalstu teritorijā;

[..].

Šīs tiesības īsteno saskaņā ar nosacījumiem un ierobežojumiem, ko nosaka Līgumos un ar to īstenošanai paredzētajiem pasākumiem.”

6 LESD 21. panta 1. punktā ir noteikts:

“Ikvienam savienības pilsonim ir tiesības brīvi pārvietoties un dzīvot dalībvalstīs, ievērojot Līgumos noteiktos ierobežojumus un nosacījumus, kā arī to īstenošanai paredzētos pasākumus.”

Harta

7 Hartas 7. pantā “Privātās un ģimenes dzīves neaizskaramība” ir noteikts:

“Ikvienai personai ir tiesības uz savas privātās un ģimenes dzīves, dzīvokļa un saziņas neaizskaramību.”

8 Saskaņā ar Hartas 21. panta 1. punktu “aizliegta jebkāda diskriminācija, tostarp diskriminācija dzimuma, rases, ādas krāsas, etniskās vai sociālās izcelsmes, ģenētisko īpatnību, valodas, reliģijas vai pārliecības, politisko vai jebkuru citu uzskatu dēļ, diskriminācija saistībā ar piederību pie nacionālās minoritātes, diskriminācija īpašuma, izcelsmes, invaliditātes, vecuma vai dzimumorientācijas dēļ”.

9 Hartas 24. pants “Bērnu tiesības” ir formulēts šādi:

“1. Bērniem ir tiesības uz viņu labklājībai nepieciešamo aizsardzību un gādību. Viņi drīkst brīvi paust savu viedokli. Šis viedoklis atbilstīgi bērnu vecumam un briedumam jāņem vērā jautājumos, kas skar bērnu intereses.

2. Visās darbībās, kas attiecas uz bērniem, neatkarīgi no tā, vai tās veic valsts iestādes vai privātās iestādes, pirmkārt jāņem vērā bērna [labākās] intereses.

3. Katram bērnam ir tiesības regulāri uzturēt personiskas attiecības un tiešus sakarus ar abiem vecākiem, izņemot gadījumus, kad tas ir pretrunā viņa interesēm.”

Direktīva 2004/38/EK

- 10 Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2004/38/EK (2004. gada 29. aprīlis) par Savienības pilsoņu un viņu ģimenes locekļu tiesībām brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā, ar ko groza Regulu (EEK) Nr. 1612/68 un atceļ Direktīvas 64/221/EEK, 68/360/EEK, 72/194/EEK, 73/148/EEK, 75/34/EEK, 75/35/EEK, 90/364/EEK, 90/365/EEK un 93/96/EEK (OV 2004, L 158, 77. lpp.), 4. pantā “Izceļošanas tiesības” ir paredzēts:

“1. Neskarot noteikumus par ceļošanas dokumentiem, ko piemēro valstu robežkontrolei, visiem Savienības pilsoņiem ar derīgu personas apliecību vai pasi un viņu ģimenes locekļiem, kas nav nevienas dalībvalsts pilsoņi un kam ir derīga pase, ir tiesības izceļot no dalībvalsts teritorijas, lai ceļotu uz citu dalībvalsti.

[..]

3. Dalībvalstis saskaņā ar saviem tiesību aktiem izsniedz saviem valstspiederīgajiem personas apliecību vai pasi, kurā norādīta to valstiskā piederība, un atjauno šos dokumentus.

4. Pasei jābūt derīgai vismaz visās dalībvalstīs un valstīs, kuras tās īpašniekam jāšķērso, ceļojot no kādas dalībvalsts uz citu. [..]”

Polijas tiesības

- 11 *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej* (Polijas Republikas Konstitūcija) 18. pants ir formulēts šādi:

“Polijas Republika aizsargā un atbalsta laulību – savienību starp vīrieti un sievieti, ģimeni, maternitāti un vecāku statusu.”

- 12 2011. gada 4. februāra *Ustawa – Prawo prywatne międzynarodowe* (Starptautisko privāttiesību likums) konsolidētās versijas (2015. gada *Dz. U.*, 1792. pozīcija) 7. pantā ir noteikts:

“Ārvalstu tiesības netiek piemērotas, ja to radītās sekas būtu pretrunā Polijas Republikas tiesību sistēmas pamatprincipiem.”

- 13 2014. gada 28. novembra *Ustawa – Prawo o aktach stanu cywilnego* (Civilstāvokļa aktu reģistrācijas likums) konsolidētās versijas (2020. gada *Dz. U.*, 463. pozīcija), ar grozījumiem, 104. panta 5. punktā ir paredzēts:

“Ierakstīšana ir obligāta, ja ārvalstu civilstāvokļa aktā minētam Polijas pilsonim ir agrākus notikumus apliecinošs Polijas Republikas teritorijā izdots civilstāvokli apliecinošs dokuments un šis pilsonis lūdz tāda pasākuma īstenošanu, kas izriet no civilstāvokļa reģistrācijas, vai pieprasa Polijas personas dokumentus vai [Polijas valstspiederīgo personu identifikācijas] numuru.”

- 14 Civilstāvokļa aktu reģistrācijas likuma 107. pants ir formulēts šādi:

“Civilstāvokļa aktu reģistrācijas biroja vadītājs atsaka ierakstīšanu, ja:

1) izdevējvalstī dokuments netiek uzskatīts par civilstāvokli apliecinošu dokumentu vai tam nav oficiāla dokumenta statusa, vai to nav izsniegusi atbildīgā iestāde, vai rodas šaubas par tā autentiskumu, vai tas apliecina notikumu, kas nav dzimšana, laulības vai miršana;

- 2) ārvalstu dokuments ir ierakstīts citā valstī, nevis tajā, kurā bijis notikums;
- 3) ierakstīšana būtu pretrunā Polijas Republikas tiesību sistēmas pamatprincipiem.”

Pamatlieta un prejudiciālais jautājums

- 15 Polijas valstspiederīgā K.S. un Īrijas valstspiederīgā S.V.D. apprecējās Īrijā 2018. gadā.
- 16 2018. gadā Spānijā piedzima viņu meita S.R.S.-D. Viņas dzimšanu reģistrēja Spānijas civilstāvokļa aktu reģistrācijas birojā, pamatojoties uz bērna mātes K.S. un viņas laulātās S.V.D. kopīgu paziņojumu. Šajā dzimšanas apliecībā K.S. un S.V.D. ir norādītas attiecīgi kā “māte A” un “māte B”.
- 17 K.S. un S.V.D. lūdza Spānijas iestāžu izdoto S.R.S.-D., kurai ir Polijas pilsonība, dzimšanas apliecību ierakstīt Polijas civilstāvokļa aktu reģistrā.
- 18 Ar 2019. gada 16. aprīļa lēmumu Civilstāvokļa aktu reģistrācijas biroja vadītājs noraidīja šo lūgumu, pamatojoties uz to, ka šāds ieraksts esot pretrunā Polijas Republikas tiesību sistēmas pamatprincipiem. Tā kā K.S. un S.V.D. neapstrīdēja šo noraidošo lēmumu, tas 2019. gada 30. aprīlī kļuva galīgs.
- 19 2019. gada 25. septembrī K.S. iesniedza palīdzības lūgumu valsts ombudam, norādot, ka S.R.S.-D. nav neviena personas dokumenta, jo lūgums izsniegt šim bērnam Polijas pasi tika noraidīts tādēļ, ka viņas dzimšanas apliecība nav ierakstīta Polijas civilstāvokļa aktu reģistrā. 2019. gada 17. februāra vēstulē Īrijas iestādes, kas atbildīgas par personas dokumentiem, informēja šo ombudu, ka minētajam bērnam nav Īrijas pilsonības un līdz ar to nav tiesību nedz uz personas apliecību, nedz uz pasi.
- 20 Tad valsts ombuds K.S. un S.V.D. vārdā iesniedzējtiesā iesniedza pieteikumu par Civilstāvokļa aktu reģistrācijas biroja vadītāja 2019. gada 16. aprīļa lēmumu, ar kuru Polijas civilstāvokļa aktu reģistrā tika atteikts ierakstīt [reģistrā] dzimšanas apliecību, kuru Spānijas iestādes bija izsniegušas viņu meitai.
- 21 Tiesvedībā iesniedzējtiesā zemākā administratīvā iestāde noraidīja arī lūgumu izsniegt S.R.S.-D. personas apliecību, motivējot ar to, ka Polijas tiesībās bērna vecāki var būt vienīgi sieviete un vīrietis. Tā kā iesniedzējtiesa uzskatīja, ka ir likumīgi sagaidīt augstākās administratīvās iestādes lēmumu, valsts ombuds 2020. gada 30. jūlija vēstulē norādīja, ka lēmumu noraidīt lūgumu izsniegt personas apliecību ir apstiprinājusi augstākā iestāde.
- 22 Iesniedzējtiesas ieskatā pašlaik piemērojamās tiesību normas efektīvi nenodrošina tāda bērna kā S.R.S.-D., kurš neapšaubāmi ir Polijas un līdz ar to Eiropas Savienības pilsonis, tiesības brīvi pārvietoties, jo šīs brīvības īstenošanai nepieciešamie dokumenti, proti, Polijas personas apliecība vai pase, šim bērnam nevar tikt izsniegti tādēļ, ka viņa dzimšanas apliecībā ierakstītie vecāki ir divas sievietes, kuras apprecējušas atbilstoši vienai no viņām piemērojamām tiesībām. Šī tiesa turklāt norāda, ka šo Polijas tiesību normu praktiska piemērošana padara grūtu valsts iestādēm, tostarp tiesām, piešķirt efektīvu aizsardzību nepilngadīgajam, ņemot vērā viņa labākās intereses.

- 23 Iesniedzējtiesa pieļauj, ka civilstāvokļa jautājumi, kā arī ar tiem saistītās tiesību normas, kas attiecas uz laulību, ir joma, kas ietilpst dalībvalstu kompetencē, un Savienības tiesības neskar šo kompetenci. Tā uzskata, ka atšķirības starp dažādās dalībvalstīs piemērojamām tiesību normām tomēr nevar apdraudēt ikvienam Savienības pilsonim piešķirtās tiesības brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā.
- 24 Šī tiesa norāda, ka gadījumā, ja tiktu secināts, ka atteikums ierakstīt [reģistrā] bērna dzimšanas apliecību pārkāpj LESD 20. panta 2. punkta a) apakšpunkta un 21. panta 1. punkta normas, lasot tās kopsakarā ar Hartas 7. panta, 21. panta 1. punkta un 24. panta 2. punkta normām, tā varētu uzdot Polijas iestādēm burtiski pārrakstīt šo dzimšanas apliecību, tādējādi ļaujot pēc tam izdot personas dokumentu, kas nodrošinātu attiecīgajam bērnam iespēju šķērsot Savienības iekšējās robežas un aizsargātu tā privāto un ģimenes dzīvi.
- 25 Šādos apstākļos *Wojewódzki Sąd Administracyjny w Krakowie* (Vojevodistes administratīvā tiesa Krakovā, Polija) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

“Vai kombinētās LESD 20. panta 2. punkta a) apakšpunkta un 21. panta 1. punkta normas, lasot tās kopsakarā ar Hartas 7. panta, 21. panta 1. punkta un 24. panta 2. punkta normām, ir jāinterpretē tādējādi, ka tās neļauj dalībvalsts, kuras valstspiederīgais ir nepilngadīgais, iestādēm atteikt ierakstīt reģistrā viņa dzimšanas apliecību, kuru izdevusi cita dalībvalsts – ja šī ierakstīšana ir nepieciešama, lai ļautu viņam saņemt tās dalībvalsts personas dokumentus, kuras valstspiederīgais viņš ir –, motivējot ar to, ka šīs pēdējās dalībvalsts tiesībās nav paredzēts vecāku statuss viendzimuma pāriem, bet šajā dzimšanas apliecībā kā vecāki ir norādītas viena dzimuma personas?”

Par tiesvedību Tiesā

- 26 Iesniedzējtiesa ir lūgusi piemērot šai lietai Tiesas Reglamenta 107. pantā paredzēto steidzamības prejudiciālā nolēmuma tiesvedību.
- 27 Ar 2021. gada 25. janvāra lēmumu Tiesas piektā palāta pēc tiesneša referenta priekšlikuma un ģenerāladvokātes uzklaušīšanas nolēma, ka nav jāapmierina lūgums piemērot lietai steidzamības prejudiciālā nolēmuma tiesvedību, jo nav izpildīti Reglamenta 107. pantā paredzētie steidzamības nosacījumi.
- 28 Ņemot vērā saistību starp šo lietu un lietu, kurā pasludināts 2021. gada 14. decembra spriedums *Stolichna obshtina, rayon “Pancharevo”* (C-490/20, EU:C:2021:1008), tiesvedība šajā lietā ar Tiesas priekšsēdētāja 2021. gada 26. janvāra lēmumu tika apturēta līdz minētā sprieduma pasludināšanai.
- 29 Pēc 2021. gada 14. decembra sprieduma lietā *Stolichna obshtina, rayon “Pancharevo”* (C-490/20, EU:C:2021:1008) pasludināšanas Tiesas kanceleja nosūtīja iesniedzējtiesai šā sprieduma kopiju, aicinot informēt, vai tā vēlas uzturēt lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu.
- 30 Ar 2022. gada 17. un 28. janvāra vēstulēm iesniedzējtiesa informēja Tiesu, ka tā vēlas uzturēt lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu, it īpaši apgalvojot, ka tiesvedība saistībā ar atteikumu ierakstīt [reģistrā] dzimšanas apliecību paliek apturēta līdz Tiesas nolēmuma par šo lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu pieņemšanai. Turklāt šī tiesa norādīja, ka 2022. gada janvārī

attiecīgā nepilngadīgā vecāku advokāts ir iesniedzis prasību par administratīvā lēmuma, ar kuru šim bērnam atteikts piešķirt personas apliecību, atcelšanu *Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie* (Vojevodistes administratīvā tiesa Varšavā).

Par prejudiciālo jautājumu

- 31 Saskaņā ar Reglamenta 99. pantu, ja atbilde uz prejudiciālu jautājumu skaidri izriet no judikatūras, Tiesa pēc tiesneša referenta priekšlikuma un pēc ģenerāladvokāta uzklausīšanas jebkurā brīdī var lemt, izdodot motivētu rīkojumu.
- 32 Šajā lietā ir jāpiemēro šī tiesību norma.
- 33 Ar uzdoto jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai LESD 20. panta 2. punkta a) apakšpunkts un 21. panta 1. punkts, lasot tos kopsakarā ar Hartas 7. pantu, 21. panta 1. punktu un 24. panta 2. punktu, ir jāinterpretē tādējādi, ka attiecībā uz nepilngadīgo, kurš ir Savienības pilsonis un kura vienas dalībvalsts atbildīgo iestāžu izsniegtā dzimšanas apliecībā kā vecāki ir norādītas divas viena dzimuma personas, dalībvalstij, kuras valstspiederīgais ir šis bērns, ir pienākums ierakstīt reģistrā šādu dzimšanas apliecību, lai ļautu viņam saņemt personas dokumentus.
- 34 Iesākumā jānorāda, ka saskaņā ar LESD 20. panta 1. punktu ikviena persona, kam ir kādas dalībvalsts pilsonība, ir Savienības pilsonis. Tā kā atbilstoši iesniedzējtiesas secinājumiem nav apstrīdēts, ka S.R.S.-D. ir Polijas pilsonība, viņai saskaņā ar minēto tiesību normu ir Savienības pilsoņa statuss.
- 35 Šajā ziņā Tiesa vairākkārt ir atgādinājusi, ka Savienības pilsonība ir paredzēta kā dalībvalstu pilsoņu pamatstatuss (spriedums, 2021. gada 14. decembris, *Stolichna obshtina, rayon "Pancharevo"*, C-490/20, EU:C:2021:1008, 41. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 36 Kā izriet no Tiesas judikatūras, dalībvalsts valstspiederīgais, kurš savā Savienības pilsoņa statusā ir īstenojis brīvību pārvietoties un uzturēties citā dalībvalstī, kura nav viņa izcelsmes dalībvalsts, var atsaukties uz tiesībām, kas saistītas ar šo statusu un paredzētas it īpaši LESD 21. panta 1. punktā, tostarp attiecībā pret savu izcelsmes dalībvalsti. Uz šo tiesību normu un tās piemērošanai pieņemtajiem noteikumiem var atsaukties arī Savienības pilsoņi, kuri ir dzimuši savu vecāku uzņēmējā dalībvalstī un nekad nav izmantojuši tiesības brīvi pārvietoties (spriedums, 2021. gada 14. decembris, *Stolichna obshtina, rayon "Pancharevo"*, C-490/20, EU:C:2021:1008, 42. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 37 Saskaņā ar LESD 21. panta 1. punktu ikvienam Savienības pilsonim ir tiesības brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstīs, ievērojot Līgumos noteiktos ierobežojumus un nosacījumus, kā arī to īstenošanai paredzētos pasākumus. Lai ļautu saviem valstspiederīgajiem īstenot šīs tiesības, Direktīvas 2004/38 4. panta 3. punktā ir noteikts, ka dalībvalstīm, rīkojoties saskaņā ar saviem tiesību aktiem, ir jāizsniedz saviem valstspiederīgajiem personas apliecība vai pase, kurā norādīta to valstiskā piederība.
- 38 Līdz ar to, tā kā S.R.S.-D. ir Polijas pilsoņi, Polijas iestādēm ir jāizsniedz viņai personas apliecība vai pase, kurā norādīta viņas valstiskā piederība, kā arī uzvārds, kāds izriet no Spānijas iestāžu izdotās dzimšanas apliecības, jo Tiesai jau ir bijusi iespēja konstatēt, ka LESD 21. pants nepieļauj, ka dalībvalsts iestādes, piemērojot savas valsts tiesības, atsakās atzīt bērna uzvārdu, kas noteikts un

- reģistrēts citā dalībvalstī, kurā šis bērns ir dzimis un kopš tā laika dzīvo (spriedums, 2021. gada 14. decembris, *Stolichna obshtina, rayon "Pancharevo"*, C-490/20, EU:C:2021:1008, 44. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 39 Vēl jāprecizē, ka Direktīvas 2004/38 4. panta 3. punktā Polijas iestādēm ir noteikts pienākums izsniegt S.R.S.-D. personas apliecību vai pasi neatkarīgi no šā bērna Spānijā izdotās dzimšanas apliecības ierakstīšanas Polijas civilstāvokļa aktu reģistrā. Tādējādi, ciktāl Polijas tiesībās ir prasīts izdot Polijas dzimšanas apliecību pirms Polijas personas apliecības vai pases izsniegšanas, šī dalībvalsts nevar atsaukties uz savām valsts tiesībām, lai atteiktos izdot S.R.S.-D. šādu personas apliecību vai pasi (pēc analogijas skat. spriedumu, 2021. gada 14. decembris, *Stolichna obshtina, rayon "Pancharevo"*, C-490/20, EU:C:2021:1008, 45. punkts).
- 40 Šādam dokumentam, vienam vai kopā ar citiem dokumentiem, attiecīgajā gadījumā – ar konkrētā bērna uzņēmējas dalībvalsts izdotu dokumentu, ir jāļauj bērnam, kurš ir tādā situācijā kā S.R.S.-D., īstenot savas LESD 21. panta 1. punktā garantētās tiesības brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā ar katru no viņa abām mātēm, kuru kā šā bērna vecāku statusu uzturēšanās laikā saskaņā ar Direktīvu 2004/38 ir noteikusi uzņēmēja dalībvalsts (spriedums, 2021. gada 14. decembris, *Stolichna obshtina, rayon "Pancharevo"*, C-490/20, EU:C:2021:1008, 46. punkts).
- 41 Turklāt jāatgādina, ka dalībvalstu valstspiederīgajiem LESD 21. panta 1. punktā atzītās tiesības ietver tiesības uz normālu ģimenes dzīvi gan uzņēmējā dalībvalstī, gan dalībvalstī, kuras valstspiederība viņiem ir, kad viņi atgriežas šajā dalībvalstī, viņu ģimenes locekļiem esot viņiem līdzās (spriedums, 2021. gada 14. decembris, *Stolichna obshtina, rayon "Pancharevo"*, C-490/20, EU:C:2021:1008, 47. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 42 Nav strīda par to, ka pamatlietā Spānijas iestādes ir likumīgi pierādījušas, ka pastāv bioloģiska vai juridiska izcelšanās saikne starp S.R.S.-D. un viņas abiem vecākiem K.S. un S.V.D., un to ir apstiprinājušas izdotajā viņu bērna dzimšanas apliecībā. Tādējādi K.S. un S.V.D., piemērojot LESD 21. pantu, kā viņu aizgādībā esoša nepilngadīga Savienības pilsoņa vecākiem ir jāatzīst tiesības šo pilsoni pavadīt visās dalībvalstīs, kad vien tas īsteno savas tiesības brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2021. gada 14. decembris, *Stolichna obshtina, rayon "Pancharevo"*, C-490/20, EU:C:2021:1008, 48. punkts).
- 43 Tātad, tā kā atbilstoši iesniedzējtiesas secinājumiem S.R.S.-D. ir Polijas pilsonība, Polijas iestādēm, tāpat kā jebkuras citas dalībvalsts iestādēm, ir jāatzīst šī izcelšanās saikne, lai ļautu šim bērnam bez šķēršļiem ar katru no abiem vecākiem īstenot savas LESD 21. panta 1. punktā garantētās tiesības brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā.
- 44 Turklāt, lai S.R.S.-D. patiešām ļautu īstenot savas tiesības brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā kopā ar katru no abiem vecākiem, ir nepieciešams, lai K.S. un S.V.D. rīcībā būtu dokuments, kurā tās ir minētas kā personas, kuras ir tiesīgas ceļot kopā ar šo bērnu.
- 45 Dalībvalsts pienākums – pirmkārt, izsniegt bērnam, šis dalībvalsts valstspiederīgajam, kurš dzimis citā dalībvalstī un kura dzimšanas apliecībā, ko izsniegušas šīs citas dalībvalsts iestādes, kā vecāki ir norādītas divas viena dzimuma personas, personu apliecinošu dokumentu vai pasi un, otrkārt, atzīt izcelšanās saikni starp šo bērnu un katru no šīm abām personām, šim bērnam īstenojot savas tiesības saskaņā ar LESD 21. pantu un ar to saistītajiem atvasināto tiesību aktiem, – nenozīmē, ka dalībvalstij, kuras valstspiederīgais ir attiecīgais bērns, savās valsts tiesībās ir jāparedz viena dzimuma personu kā viņa vecāku statuss vai citu tiesību, nevis to, ko šis bērns gūst no Savienības tiesībām, īstenošanai jāatzīst izcelšanās saikne starp minēto bērnu un personām,

- kuras uzņēmējas dalībvalsts iestāžu izdotajā dzimšanas apliecībā ir minētas kā bērna vecāki (spriedums, 2021. gada 14. decembris, *Stolichna obshtina, rayon "Pancharevo"*, C-490/20, EU:C:2021:1008, 56. un 57. punkts un tajos minētā judikatūra).
- 46 Jāpiebilst, ka valsts pasākums, kas var kavēt personu brīvu pārvietošanos, var tikt attaisnots tikai tad, ja tas atbilst ar Hartu garantētajām pamattiesībām, kuru ievērošanu nodrošina Tiesa (spriedums, 2021. gada 14. decembris, *Stolichna obshtina, rayon "Pancharevo"*, C-490/20, EU:C:2021:1008, 58. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 47 Situācijā, kāda ir aplūkota pamatlietā, Hartas 7. pantā garantētās tiesības uz privātās un ģimenes dzīves neaizskaramību, kā arī tās 24. pantā garantētās bērna tiesības, it īpaši tiesības ņemt vērā bērna labākās intereses kā galveno apsvērumu visās darbībās, kas attiecas uz bērniem, kā arī tiesības regulāri uzturēt personiskas attiecības un tiešus sakarus ar abiem vecākiem, ir pamattiesības.
- 48 Tātad attiecīgā bērna attiecības ar katru no abām personām, ar kurām viņam ir faktiskā ģimenes dzīve uzņēmējā dalībvalstī un kuras šīs dalībvalsts iestāžu izdotā dzimšanas apliecībā ir minētas kā viņa vecāki, ir aizsargātas ar Hartas 7. pantu.
- 49 Turklāt, tā kā Hartas 24. pants, kā atgādināts Paskaidrojumos attiecībā uz Pamattiesību hartu (OV 2007, C 303, 17. lpp.), ir visu dalībvalstu ratificētajā Bērnu tiesību konvencijā paredzēto bērna galveno tiesību integrācija Savienības tiesībās, interpretējot šo pantu, ir pienācīgi jāņem vērā šīs konvencijas normas (spriedums, 2021. gada 14. decembris, *Stolichna obshtina, rayon "Pancharevo"*, C-490/20, EU:C:2021:1008, 63. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 50 It īpaši šīs konvencijas 2. pantā attiecībā uz bērnu ir noteikts nediskriminācijas princips, kas prasa, lai bērnam tiktu garantētas minētajā konvencijā noteiktās tiesības, starp kurām ir tās 7. pantā iekļautās tiesības tikt reģistrētam tūlīt pēc dzimšanas, iegūt vārdu un pilsonību, šajā ziņā netiekot diskriminētam tostarp viņa vecāku seksuālās orientācijas dēļ.
- 51 Šādos apstākļos pretrunā šim bērnam Hartas 7. un 24. pantā garantētajām pamattiesībām būtu liegt viņam attiecības ar vienu no viņa vecākiem, kamēr bērns īsteno savas tiesības brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā, vai arī faktiski šīs tiesības padarīt neiespējamās vai pārmērīgi apgrūtināt tādēļ, ka viņa vecāki ir viena dzimuma personas (spriedums, 2021. gada 14. decembris, *Stolichna obshtina, rayon "Pancharevo"*, C-490/20, EU:C:2021:1008, 65. punkts).
- 52 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, uz uzdoto jautājumu ir jāatbild, ka LESD 20. un 21. pants, lasot tos kopsakarā ar Hartas 7. un 24. pantu, kā arī Direktīvas 2004/38 4. panta 3. punktu, ir jāinterpretē tādējādi, ka attiecībā uz nepilngadīgu bērnu, kurš ir Savienības pilsonis un kura dzimšanas apliecībā, ko ir izdevušas vienas dalībvalsts iestādes, kā vecāki ir norādītas divas viena dzimuma personas, dalībvalstij, kuras valstspiederīgais ir bērns, pirmkārt, ir viņam jāizsniedz personas apliecība vai pase, nepieprasot vispirms ierakstīt minētā bērna dzimšanas apliecību valsts civilstāvokļa aktu reģistrā, kā arī, otrkārt, tāpat kā ikvienai citai dalībvalstij jāatzīst citas dalībvalsts izdotais dokuments, kas šim bērnam ļauj bez šķēršļiem kopā ar katru no abām šīm personām īstenot savas tiesības brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijās.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 53 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība izriet no tiesvedības, kas notiek iesniedzējtiesā, tāpēc tā lemj par tiesāšanās izdevumiem.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (desmitā palāta) izdod rīkojumu:

LESD 20. un 21. pants, lasot kopsakarā ar Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 7. un 24. pantu, kā arī ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2004/38/EK (2004. gada 29. aprīlis) par Savienības pilsoņu un viņu ģimenes locekļu tiesībām brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā, ar ko groza Regulu (EEK) Nr. 1612/68 un atceļ Direktīvas 64/221/EEK, 68/360/EEK, 72/194/EEK, 73/148/EEK, 75/34/EEK, 75/35/EEK, 90/364/EEK, 90/365/EEK un 93/96/EEK, 4. panta 3. punktu, ir jāinterpretē tādējādi, ka attiecībā uz nepilngadīgu bērnu – Savienības pilsoni, kura dzimšanas apliecībā, ko izdevušas kādas dalībvalsts iestādes, kā viņa vecāki ir norādītas divas viena dzimuma personas, dalībvalstij, kuras pilsonis ir šis bērns, ir pienākums, pirmkārt, izsniegt viņam personas apliecību vai pasi, neprasot, lai pirms tam valsts civilstāvokļa aktu reģistrā būtu reģistrēta minētā bērna dzimšanas apliecība, kā arī, otrkārt, tāpat kā jebkurai dalībvalstij atzīt citas dalībvalsts izsniegtu dokumentu, kas ļauj šim pašam bērnam kopā ar katru no šīm divām personām netraucēti izmantot savas tiesības brīvi pārvietoties un uzturēties dalībvalstu teritorijā.

[Paraksti]